

449 *A. ARMFELT – J. V. SNELLMAN 6.V 1865*
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator och Riddare!

I anledning af Herr Senatorns hos mig gjorda förfrågan uti skrifvelse af den 2. Maj skyndar jag att underrätta det något definitivt beslut uti frågan om tidpunkten för myntreformen i Finland ännu icke blifvit af Hans Kejslerliga Majestät meddeladt, samt att i följd deraf, Kejslerliga Senatens skeende anmälan att tidpunkten för genomförande af denna reform vore inne kommer att, så snart den hit anländt och Hans Majestät återvändt från utlandet, Hans Kejslerliga Majestät i vanlig ordning föredragas i afseende å slutligt bestämmande i denna del.

Med fullkomligaste högaktning har jag äran vara
 Högädle Herr Senatorn och Riddarens

Ödmjukaste tjenare

Alex: Armfelt.

S:t Petersburg den 6. Maji/24: April 1865

20

450 *YTTRANDE VID PLENUM 8.V 1865*
RA, Senatens arkiv

... hvarå saken härtill berott, förmälte Senatorn Snellman – att då Kejslerliga Senaten uti dess ofvanberörde underdåniga utlåtande yttrat det Senaten ej funnit skäl till ogillande af Ständernas i ämnet uttalade önskningsar vara för handen, hade sådant skett under förutsättning att det förslag till ny fiskeristadga, som komme, att af Kejslerliga Senaten uppgöras, skulle, på sätt derom tillika i underdånighet hemställt blifvit, till Hans Kejslerliga Majestäts nådiga pröfning och stadfästelse öfverlemnas, hvarvid Senaten hade fått tillfälle att framhålla de mindre afvikelser från Ständernas mening, till hvilka anledning enligt Senatens tanke kunde förekomma. Till fullgörande af Hans Kejslerliga Majestäts Senaten nu meddelade nådiga föreskrift, hade emellertid förslag till ifrågavarande författning blifvit utarbetadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Ständernas önskningsar; men, som Senatorn, hvad anginge §: 30. i förslaget, ansåg betänkligt att oförändradt antaga det af Ständerna förordade stadgande, enligt hvilket notdrägt och sina bragders begagnande öfverallt i saltsjön torde utan någon inskränkning tillåtas, utbad Senatorn sig att få framställa skälen för denna åsigt.

Erkännande att notdrägt under lektid i insjöar är i hög grad skadlig för fiskets bestånd, hafva Ständerne deremot trott sådant fiskesätt i saltsjön ej i någon betydlig mon inverka på fisktillgången, emedan, enligt deras förmenande, större delen af lekfisken derstädes ej kunde, såsom i grunda insjöar med not uppfångas samt vissa i saltsjön förekommande fiskslag blott under lektiden närmade sig stränderna och vore åtkomliga; hvarföre innehafvare af lägenheter i skärgården, hvilka till stor del äro skattlagde för fiske, genom ett förbud och berörda afseende kunde blifva urståndsatte att erlægga sin utskylder. Och hafva Ständerna förty tillstyrkt oinskränkt rättighet till notdrägt i saltsjön.

Senatorn kunde för sin del ej obetingadt biträda detta Ständernas yttrande. Vetenskapen och erfarenheten hafva nemligen lemnat öfverensstämmande bevis derpå att fisk af flere slag i saltsjön såväl som i insjöar årligen på bestämda tider uppstiger från djupare till grunda

vatten och isynnerhet till de inre vikarne i skärgården för att leka samt derstädes i botten och vid vattenvexter längs stränderna afsätta sin rom, hvars ostörda utveckling utgör ett hufvudvilkor för fiskens fortplantning, äfvensom att fisken af naturlig instinkt återvänder till lekplatserna. Det kunde således ej vara likgiltigt eller, utan inflytande på fiskfångsten vid landets kuster under kommande år om på sådane ställen, hvilka mångenstädes i saltsjön äro lika lätt åtkomlige som uti insjöar, lekfisken lemnas utan allt skydd eller det späda ynglet förstöres genom obegränsad frihet att idka fiske utan afseende på tid, ort eller sätt. Grundlösheten af den gamla ännu hos många inrotade folktron att vattnet i saltsjön vore outtömligt på fisk, har redan länge varit insedd, då känt är att tillgången på fisk i flere trakter af skärgården just genom oförnuftigt fiskande hufvudsakligen med not under lektiden år från år så aftagit, att en mängd lägenheter derstädes finnas, hvilka fordom af sitt fiske haft riklig inkomst, men numera deraf eger ringa eller ingen afkastning. Af denna orsak hade fråga blifvit väckt om skattenedsättning för hela landsorter vid sjökusten, hvartill äfven Hans Kejslerliga Majestät, beträffande Korpo socken i Åbo län, på Kejslerliga Senatens underdåniga framställning, redan i nåder bifallit. Och då för öfrigt strömmingsfisket, som utgör en väsendtlig näringskälla för kustboerne, ej komme att i någon mon lida derigenom att rättigheten till notdrägt å grunda ställen kunde i vissa fall inskränkas, såvida detta fiske egentligen bedrifves å djupare vatten i skärgården, samt fiske med stående bragder, såsom not, ryssian m. fl. dylika redskap, ändock finge öfverallt i saltsjön äfven under lektid idkas, kunde en sådan af allmänt behof högeligen påkallad inskränkning ej ens anses på något sätt obillig. Förbud i antydt syfte äro också under de sednare åren, på grund af nu gällande lag, för åtskillige kustorter i landet af Kejslerliga Senatens Ekonomie departement fastställd.

På de af Senatorn i förestående måtto anförde skäl ansåg Senatorn sig böra hos Hans Kejslerliga Majestät underdånigst anhålla om nådigt godkännande af det i ofvannämnde §: af den utgående försattningen införda stadgande, i följd hvaraf Guvernören och Senaten skulle ega att undantagsvis äfven i saltsjön förordna om inskränkning af rättigheten till notdrägt och finare bragdens begagnande.

451 C. M. CREUTZ – J. V. SNELLMAN 10.V 1865

HUB, JVS handskriftssamling

Åbo den 10 Maj 1865

Högtärade Broder!

Med anledning af Direktionens för Åbo navigationsskola förslag till föreståndare för nämnde skola, hvilket nyligen afgått till Kejslerliga Senaten och deri kapten Stenius erhållit Direktionens enhälliga rekommendation, ber jag att få fästa min ärade Broders uppmärksamhet dervid att, enligt Direktionens åsigt, det vore olyckligt för vår navigationsskola om den i andra rummet uppförde föreståndaren för Vasa navigationsskola Kapten Mattsén, hvilken äfven har rätt goda betyg, skulle af Kejslerliga Senaten till tjensten utnämnas. Efter de underrättelser, jag och flere andra erhållit af personer, som närmare känna bemålde kapten, skall han föra ett högst oordentligt lif, dricka friskt och inom sin familj hafva tidt och ofta våldsamma uppträden. Jag